

SISU. Vilmar Adams: Saateks. — President T. G. Masaryk. — V. Černošek: Ühtluse õigluses, inimlikkuses ja vabaduses. — Josef Knap: Oleviku tšehhi kirjandus. — Poeet Antónín Sová. — J. Horejc: Lihvitud klaaskarikas. — Dr. E. Dostál: Kunst Tšehhoslovakkias. — Jan Štursa: Haavatud. — O. Gutfreund: Tööstus. — J. Štursa: Eva. — Praaga muusikimeistri näituse palee. — R. Kremllčka: Torso. — Moraavia-slovakkia naiste riideid. — Wiclif, Hus ja Luther, Hus'i surm. — August Jansen: Autoportree; Pr. Seppois; Peetri majake; Muhu saarel. — Vilmar Adams: Ood tšehhi naistele. — Võtmekimp. — Miroslav Rutte: Oleviku tšehhi teater. — Poeet Otakar Březina ja kujur O. Gutfreund. — Tšehhi uus teater Praagas. — Moraavia-slovakkia meeste riideid. — Tšehhoslovakkia kohal lendlemas, õhureisi veste. — Srežno kindlus. — Pardubice vaade. — Legionääride kongress Praagas. — St. Vita kirik. — Vene kirik Porkarpatska Rus'is. — Strahovi kloostri raamatukogu. — Demänovi koobas. — Tšehhlannade vabaharjutused sokoli pidustusil. — Tšehhi legionäärid Itaalias. — Erni Hiir: Pettumus. Virgumine. — Václavi ausammast Praagas. — Vilmar Adams: Neidise külastus. — Eduard Wilde: Reisitarkust. — Rivjeera, Nizza rand. — Tšehhi riigitegelasi. — Gustav Suits: Sulekutselisel teekonnal Hollandi. — Kirjanik Hendrik Adamson 40-ne aastane (pildiga). — Henrik Visnapuu: Tuulte pöörises. — Vanemuise pere. — Moskva kunstiteater. — Tšehhi 7. föderaalsete püha kuulutusplakat. — Otepää ühisgümnaasium. — Pallase kunstikooli lõpetajad. Nende töid (kriidil). Jne. jne.

Number on ilus ja sisurikas. Palju pilte.

OLION harib maitset! OLION on iga kodu ehe!

OLIONI kohta on kiitvalt sõna võtnud kodu- ja välismaa ajakirjandus. OLION on esmakordne nähtus senises Eestis.

Lugege kultuurajakirja OLIONI!

Tellides maksab OLION ainult 50 senti kuu (üksik nr. 75 s.). Aastas ilmub 12 nr. Tellida tuleb vähemalt kolme kuu peale.

OLIONI talitus

Tartus, Riia 64-3.

Kõigile T.T.G. lugejaile!

„T.T.G.“ toimetuse tahtes tõsta „T.T.G.“ sisu, pöördub lugejaskonna poole üleskutsega, et igaüks, kellel on „T.T.G.“ kohta mingeid soovide, teataks neist toimetusele kinnises kirjas. Teated võivad olla anonüümsed (ilma nimeta) või varustatud teadeteandja allkirjaga. Teated anda hiljemalt 7. oktoobriks s. a. kas toimetuse liikmetele või peatoimetajale (viimasele igal suurel vaheajal raamatukogu-ruumis). Sooviavaldistest tehakse hiljem kokkuvõtte ja püütakse neid arvestada niipalju kui võimalik. Silmapaistvamad sooviavaldised avaldatakse ka tervikuna lehes.

Palutakse seisukohti järgmistest punktides:

1. Sooviavaldised lehe eesotsas seisvate juhtkirjade kohta.
2. Sooviavaldised ilukirjandusliku osa (jutud, luuletised, tõlked jne.) kohta.
3. Sooviavaldised veste-osa („Neistsinaseist“

lahkunuist“, foljetonid jne.) kohta.

4. Sooviavaldised arvustiste (kirjanduse, teatri, kunsti jne.) kohta.
5. Sooviavaldised keelenurga kohta.
6. Sooviavaldised kooli ellu puutuvate küsimuste (üksikud artiklised kooli elu üle, õpilaspere esinduse ja valitsuse, ringide teated, kooli poolaasta- ja aasta-aruanded, raamatukogu-aruanded jne.) kohta.
7. Sooviavaldised illustratsioonide ja kaaneilustiste kohta.
8. Sooviavaldised nipet-näpet (mõistatused, naljad, aforismid, epigrammid jne.) kohta.
9. Sooviavaldised tehnilise ala kohta (paber, trükk, trükivärv, formaat, paksus, ilmumise tihedus jne.).
10. Kõik muud sooviavaldised „T.T.G.“ huvitavuse ja väärtuse tõstmiseks.

Võib vastata ka ainult üksikutele küsimustele.

Austavalt „T.T.G.“ toimetuse.

TARTU TÜTARLASTE GÜMNAASIUMI ÕPILAS- PERE HÄÄLEKANDJA

Nr. 2.

1. oktober 1931.

IV aastakäik.

Väljaandja: Tartu tütarlaste gümnaasium. Pea- ja vastutav toimetaja: Aug. Raud; abi: E. Jaska. Tegev toimetaja: A. Hurt. Toimetuse liikmed: T. Linde, E. Madrats, V. Martin, L. Raba, M. Suits. Talituse juhataja: V. Käppa. — Kaastööd võtavad vastu toimetuse liikmed igal ajal. — „T. T. G.“ ilmub iga kuu 1. ja 15. päeval, välja arvatud õppetöö vaheajad. Tellimishind: aastatellijale 20 senti number, üksiknumbrite tellijaile à 25 senti.

Noored, võitlema!

Ei ole palju aega möödunud sellest, kui Euroopa rahvad olid võitluseväljal. Olukord kujunes sääraseks, et ka meie väike Eesti oli sunnitud kätte võtma relvad ja võitlema vabaduse, s. t. poliitilise iseseisvuse eest. Tookordne võitlus eestlastele oli raske: tuli kaitsta end välise kui ka sisemise vaenlase vastu. Vähe oli neid, kes uskusid eesti rahva võidusse. Kuid meie võitsime, meie saime jagu oma vaenlastest.

Elame praegu ajajärgul, millal maailma rahvad on jälle võitluseväljadel — mitte võitluses poliitilise iseseisvuse, vaid majandusliku iseseisvuse eest; teiste sõnadega: meid on kutsutud võitlema majandusliku kriisiga, mis tahab ära võtta elamisvõimaluse maailma rahvastelt. Ka Eesti riik, kui ta ei taha majanduslikult kokku variseda, peab astuma võitlusesse — võitlusesse nn. majandusliku kriisiga.

Siin pole koht põhjalikult selgitada maailma majandusliku kriisi põhjusi, mis on osaliselt ka Eesti majandusliku kriisi põhjusteks. Olgu vaid pisut selgitatud neid asjaolusid, mis käesoleval ajal puudutavad küllalt valusalt kogu eesti rahvast.

Kujutelgem kaht noort inimest, kes astuvad ellu ühesuguste materjaalsete võimalustega ja eesmärgiga, luua endale korralikud elamistingimused, samuti kasustada neid soodustusi ja mugavusi, mida võimaldab ja pakub kultuur.

Esimene nendest lepib esialgu kõige tarvilikumaga ja kasustab oma väikesi materjaalseid võimalusi kas enda hariduse täiendamiseks, oskuste omandamiseks või otsekohe oma varade suurendamiseks. Ta ei luba endale kunagi rohkem, kui seda võimaldavad temale ta

sissetulekud. Varem või hiljem püsiva ja järjekindla võitluse järele jõuab ta teatava jõukuseni ja tal avanevad võimalused järkjärgult ikka enam ja enam kasustada neid soodustusi ja mugavusi, mida võimaldab kultuur.

Teine, vastand esimesele, tahab kohe olla sarnane kui teised, kel selleks on olemas võimalused. Tema eesmärgiks on hiilata väliselt, kasustada igasuguseid mugavusi ja nautida elu. Ta ei arvesta oma varalisi võimalusi, elab ülejõu. Varem või hiljem muutub ta tarbetuks ühiskonnale ja jääb koormaks teistele; on kaotanud seega kogu oma iseseisvuse. Sääraseid näiteid võiks tuua igauks kümneid enda tutvuskonnast.

Niisugust mõttekäiku võime laiendada kogu rahva kohta.

Nüüd küsime, kas eesti rahvas on võtnud omaks selle esimese kodaniku eluviisid. Võime vastata, et ei.

Eesti rahvas, kes oli küllalt julge ja tugev, et võita endale riiklikku iseseisvust, asus korraldama oma majanduslikku elu. Puudusid igasugused turud ja tegevuskapitalid. Tuli luua töötamisvõimalusi varemotel ei millestki. Kui olid loodud esimesed elamisvõimalused, tahtis eesti rahvas — nii põllumees maal kui kodanik linnas — jõuda korraga säärasele järjele, millist võib lubada endale jõukas kodanik, jättes arvestamata, kas seda võimaldab talle tema sissetulek. Et selles veenduda, on tarvis ainult teha väike kokkuvõte välismaalt meile sissetoodud mittehädatarvilikest artiklist. Grammofonid, jalgrattad, raadiod, lõhnaõlid, puudrid, iludusseebid jne. on neelanud miljardeid eesti rahva raha. On võimata tea-

da, kuupalju peitub neis artikleis rahasummasid, mis on saadud maaparanduse-laenuks, seemnevilja ostmiseks jne. Arvan kindlasti, et summa ei ole väike.

Meie, eestlaste, aastane keskmine sissetulek on 4—5 korda väiksem kui Kesk- ja Lääne-Euroopa kodanikul, aga sagedasti kuuleme välismaalastelt, et näime mitmeti jõukamadena, kui elatakse sääli. Kas see pole pillamine, ülejõu elamine? Milleni see lõppeks meid välja viib?

Praegu tunneb eesti rahvas selle kibedaid tagajärgi. Suur hulk ei suuda tasuda oma võlgu, seda peavad tegema teised — usaldajad ja vastutajad. Müüakse sunniteel maha inimeste varandusi jne.

Pidage meeles, meie ei või elada jõukamalt, kui seda võimaldavad meile meie vähesed sissetulekud.

Ja see olekski esimene meie rahva majandusliku kriisi põhjus.

Teise põhjuse sõnastan järgmiselt: meie ei ole nii jõukad, et suudame toita võõra riigi kodanikke ajal, millal meie oma kodanikud nälgivad. Meie aga teeme seda, kui tarvitame neid välismaalt toodud kaupu, mida meie oma tööstus suudab valmistada, ja sageli isegi paremini kui välismaa tööstus. See on kuritegu kaaskodanikkude vastu, kes nälgivad töövõimaluste puudumisel. Itaalia riigi tegelik juht ja valitseja Mussolini nimetab seda täie õigusega „majanduslikuks riigiäraandmiseks“.

Selle teise kriisi põhjuses oleme meie, eestlased, ise väga palju süüdi. Ma toon selgituseks ainult mõned üksikud näited.

Eestis on hästi arenenud kõik kiutööstuse alad — puuvilla-, lina- ja kalevitööstus. Neis tööstusharudes töötavad suuremad ettevõtted, millised on tuntud hästi ka mitmes riigis välismaal. Need ettevõtted töötavad juba mitmed kümned aastad ja nende kaubad on oma headuse ja vastupidavuse poolest hääs kuulsuses. Ainult $\frac{1}{4}$ tarvitame ise, kuna $\frac{3}{4}$ saadame välisriikidele. Peale selle on meie turu nõuete rahuldamiseks asutatud mõned täiesti uued pudukaupu valmistavad ettevõtted.

On vastuvaidlemata tõde, et meie endid võiksime varustada tekstiilkaupadega vist rohkem kui 90% määral oma maa vabrikute tööst.

Kui aga vaatleme ligemalt tegelikku tarvitamist, siis leiame, et see ei sünni kahjuks kaugeutki mitte eduga soovi kohaselt. Oma kaupu müüme eduga teiste maade pealinlastelegi, tarvitame aga selsamal ajal põlastusest ja sallimatusest oma maa saaduste vastu sedasama liiki välismaa kaupu. Olgugi et meie kodumaa vabrikud valmistavad mitmesugustes mustrites vastupidavat puuvilla-riiet, oleme 1930. a.

ostnud välismaa värvitud puuvilla-riiet ligi 1 milj. kr. eest.

Meie tarvitame välismaa nisu selsamal ajal, kui meie põllumees käib päevade kaupa nisu-koormaga linnas ringi ja ei leia ostjaid. Viimases meeheites on nõus nisukoorma poolmuidu ära andma.

Niisamasugune on seisukord igasuguste metallkaupadega ja mitme teise kaubaga.

Sagedasti hindame oma kodumaa saadusi siis, kui need on teinud reisu välismaale. Välismaa firma märgib meie kauba oma templiga ja kaup rändab jälle tulnud teed tagasi. Reiskulud kui ka vahekasu tasub muidugi Eesti kodanik. Selliseid uskumatuid tõsiasi suunib väga sagedasti meie tekstiilkaupadega.

See kõik on nii sarnane nähtustele lähemast minevikust. Nimelt eestlane ei suutnud endale ette kujutada, et tema juhtijaks ja käsikijaks võib olla ka eestlane; selleks pidi olema ikkagi mõni võõras. Kui teostus Eesti vabariik, siis tulid vene kordnikkude asemele eesti mehed. Oli sagedasti siis massi hulgast kuulda ütlushi: ta on ju oma mees, kes teda kardab. Aga harimatuid vene kordnikke kardeti. Seda nimetati tookord orjameelsuseks. Arvan, et ka praegusel olukorral kõlbab see nimetus väga hästi.

Eesti saaduste propageerimiseks korraldati hiljuti eesti nädal. Kui oleks kogutud kokku eesti nädala ajal ilmunud ajalehed, lõigatud välja artiklid, mis käsitlevad eesti tööstust, need läbi loetud ja alal hoitud, siis oleks igapäev olnud täielik ülevaade sellest, mida suudab meie väike riik.

Selle lehe lugejal tekib ehk mulje, et kõik siintoodu elluviimine peaks olema riikijuhtivate tegelaste ülesanne, ja kui on neile selge, et on tarvis tuua selles asjas parandusi, siis tehku nad seda.

See vaade on ekslik. Meil on demokraatlik vabariik. Meie valitsus teostab rahva tahtmist üksikute parteide kaudu. Igal parteil on oma huvid ja tahtmised, ja riigivalitsus püüab sammuda kuldset keskteed mööda. Kuid see kesktee ei ole sugugi kuldne, kui ei ole kuldseid kodanikkude tahtmised.

Kaupmees, olgu ta nii suur isamaalane kui tahes, müüb ja on kohustatud müüma seda, mida nõuab rahvas, vastasel korral ei saa ta üldse kaubelda.

Ei ole kahtlust, et pääülesanne riigi majandusliku iseseisvuse võitluses lasub kodaniku õlgadel. Iga kodanik võib ära teha palju.

Mis puutub õppivasse noorsoosse, siis tahaksin seada nende ülesandeid laiemale alusele kui üksiku passiivse kodaniku ülesandeid.

Võtame eeskju lähemast minevikust. Kui alustasime vabadusvõitlust, siis oli esimeste hulgas keskkooli noorus, kes haaras relvad ja

täis usku ja optimismi tungis kallale mitmesajakordsele suuremale vaenlasele. Suuremal rahvahulgal puudus usk võidusse, kuid noorsugu ei kahelnud. Ja meie võitsime.

Praeguses võitluses majandusliku iseseisvuse eest on õppival noorsool niisamasugune tähtsus. Meie ei saa ega või jääda passiivseteks päältvaatajateks, sest igaüks suudab ja võib võidelda. Optimismi ja usku ei tohi olla meis vähem kui oli vabadusvõitluses.

Meie haritud noorsugu, astuge aktiivselt võitlusesse, astuge organiseeritud võitlusesse!

Tehke selgeks üksiku kodaniku ülesanded oma lähematele tuttavatele ja sõpradele! Koguge enda ümber kaasmõtlejaid, kandke oma mõtted ja tahtmised enda organisatsioonidesse ja suruge need sääli läbi. Kui on tehtud algus, siis areneb see jõudsalt, ja teie veendute varssi, et teie töö kannab vilja. Ja teie teened pole siis väiksemad nende omadest, kes võitsid meie iseseisvuse.

Meie haritud noored! Teadke, et teid kutsub, teid ootab meie eesti rahvas!

F. Laarens.

Aug.
Kitzberg'i
mälestus-
samm
Tartu-Maarja
surnuaial.

„Olioni“
kliše.

Nägematu leek.

Ta on mul veel selgesti meeles.

Ta elas suure linna bülvaril, võõral maal, kaugel siit. Ta oli haige laps. Tuhkhall nägu. ebaloomulikult selged silmad; temas oli aimus surma elust. Hommikuti, kui väljusin hotellist, nägin tema nägu ylal kivimyyri aknal, sinakas-halli aknaeesriide kõrval. Ta vaatles alati linna yhteviisi: silmad täis kohmakat ootust. Selles lapses oli midagi lootusetust ja kohutavat — sellest hoolimata, et ta sellesse ellu alles mõne aasta eest oli saanud.

Pikemat aega oli mulle tema näo nägemine päeva esimeseks juhtumiks. Praegugi veel, kui sulen silmad, meenub kollakas kivimyyr, mille kõrgeid, poolringikujulise ylemise osaga aknaid pärjastasid rasked kiviilustised. Kui ma mälus seda pilti jälgin, kerkib sellest võõra lapse nägu — kohutavana, yksikuna, karjudes viletsust. Alul oli see nägu mulle mure hääletuks puudutuseks. Nyid seda katab kohutav hirm ja surm. Elu, surm ja häving.

Haiget last ei ole enam.

Olin harjunud sellega, et igal hommikul saaksin selle lapse syyditava tervituse. See inimitaim tegi minule ja kõigile teistele etteheiteid, kes olid võimelised ise kõndima Louis' baari ja naerma tyseda peremehe naljadele, valvama öid ja armatsema linnaosa rikutud tytarlastega. — Vaene väike! Kas te olete teda näinud?

Louis' metalllauhale ymber keksles lähedase teatri ballett-tytarlapsi, kes ahistasid kerge uudishimuga välismaalasi. Nad ei mõelnud enam haigest lapsest. Tytarlapsed olid hetke vaadanud noore inimese vanasse näkku, ja olid vaevalt värahtunud.

Vaene väike! Tytarlapsed ju elasid. Nad soovisid veel natuke seiklusi ja natuke õnne. Laps teadis, mis ootab tema elu.

*

Kord palaval suvepäeval läbis lastekarneval linna. Peeti pidu. See oli sellegi rõõmsa rongkäigu esile nõidunud. Uulitsail veeres tulekarva lillede ja hõõguvate pärgadega kaunistatud vankreid, mida vedasid kelmikalt ilustatud hobused, ja sõidukid olid täidetud naeru, rõõmu ja päikesega. Sääl oli igas vanuses lapsi, poisse ja tydrukuid punasesse ja valgesse rietatult. Kui vankrid veeresid kolinal edasi ja lapsed lehvitasid õrnade, valgete käsivartega vaatlejaile, siis uulitsad võbisesid nende rõõmu hurmast. Terve linn rõõmusteli koos lastega.

Haige poiss vaatles kõike seda oma aknast. Ta nägi vallatut rongkäiku ja kuulis rõõmsaid hääli. Temas ärkas raev. Ta märkas äkki, kui lämmatav ja pime oli toas. Akna sulgurid olid tolmutud ja rasked, aga ta otsustas need avada, kas või oma viimse jõuga. Ta saigi akna lahti. Uulitsalt lehahtus tuul sisse, mis aknaeesriideid sundis lehvima. Poiss surus rusikad vastu aknalauda ja jõi suve lõhnu raevust uimasena. Terve tema keha värises ja tema silmad nägid, kuidas pikk, värviline lint all uulitsal kaugenes. Autosignaaliid hyyd-

sid, trammide kellad helisesid jälle ja inimeste jutukõmin kostis kaugelt myhana kivimyyri kylma kõrgusesse.

Aga siis ta kyynitus liiga kaugelt oma aknast. Kylm, kõva uulits sai ta enesele.

Juhtusin silmapilk hiljem kohale. Kaks laiaõlalist meest olid paigutanud ta kande- raamile. Ymberringi oli vaikiv seltskond koos: keskealine naine, kes nuttis; lõbutydruk, kes jälgis abitute pilkudega meeste toiminguid; vanade riiete korjaja, kes oli pää paljaстанud.

Mehed eemaldusid värav-võlvi alla, mille kõle pimedus neelas nad varsti.

Hetk hiljem oli koht vaatajaist lage. Autod tulid, autod läksid, trammid surisesid. Elu kestis edasi. Midagi ei olnud juhtunud.

Aga mina ärkasin kumedasse vaikusesse. Ei olnud enam laste lõbusaid vankreid; midagi oli kadunud. Mis oli ära? Tuhm loit elu kaldalt, õrn leek, mille hõõgumist keegi ei olnud näinud. Tuul oli haaranud väikese kuu- vanud saatuse-seemne ja puhanud selle õhe.

Arvi Kivimaa novellikogust „Uulits tõuseb taevani“ tõlkinud M. Suitso.

Mu mõtted on sääl.

Taas kuulen peni kodu õuenurgas haukumas, kuulen lahtiste väravate hädist kräginat...

Nüüd on sääl hardumuseni vaikne, tasasaleegiline sügis. Lagedail väljul veab vana sulane logiseva vankriga lagunenud viljaredeleid ja algab väljamäe taga väärviisilist jumalalaulu. Viis raugedes eksleb, lämbudes nagu teeporri, siis tõuseb äkki, veeredes nagu mäejalale, ja kajab vastu tühjas rehalas, mille seinul ehmuvad rasvunud putukad.

Tuuletuil päevil langevad roostetunud lehed ja tuuletuil õhtuil laiskleb udu nagu sinakas põhjasavi pleekinud, niiskeil rohukõrsil. Plekiline kuu nagu korrapärane kollaste vahtralehtede kimp kinnitub kanarbikõislillade pilve- äärekeste küljes ja ta ahtakese ääre paistel on pimeduses ühte liitunud puude kollased ladvad, nagu oleks puudel ebamääraseid õisi.

Nüüd käivad sääl inimesed tuulest punaste nägudega, nagu leotaksid neil näo õhetavaks soolased pisarad. Nad laulavad hääletuil sumbunud sügisõhtuil kilõdate hääletega sentimentalseid viise.

See oli suvel, kui põlluaaril lõhnasid vänged kummelid ja liblikad joobnuina ringlesid õite läheduses. Siis jäi must osakesi sinna põllupeenra kõrgevarrelisisesse lillisse. Nüüd tukub mus midagi, nukrustub, uniselt igatseb sinna, kus lähedal soos laugaste kohal krabis- tab rahutu öölind.

Kas möödas on need napilt jagatud päevad?

Fr. Tuugas 1906. a.

„Olioni“ kliše.

Ootad aga mind alati, ootad taas. Sügis- öös krägisevad su hoonete uste hinged ja kola- vad pimeduses oiates majahoidjad vaimud.

Tulen, su põgenenud laps. Kord sulen end su metsa piiridesse. Tunnen neid längus vä- ravaid, valgustotsivaid kaardunud metsapuid, neid leinakase oksi nagu rebenenud vanikuid,

L. Raba.

Üksik maja.

R

Varakuivanud kimp pääsusilmi Palumetsa äärest eraldab endast närbumiselõhna mu toas. On nagu tehtaks heina sääl angervaksades

valendavate kändude vahel. Taas kuulen vikati rütmilist luiskamist, kuulen peni katkendilist haukumist põdsastes . . . H. P.

Keelenurk.

Mõningaid stiili-vigu.

1. Ühetüveliste sõnade kordumine ligistikku on pahe, mis esineb sageli õpilaste kirjatöis. Näit.: „Maainimesi sõidab i k k a laadaplatsi poole, milleks on i k k a turuplats Ema-jõe ääres“. — „Nii kostab s e e kogu päeva; vast alles õhtu poole vaibub s e e pikkamisi“. — „Mõnel õpilasel n ä i b olevat õige kiire, kuna teistel n ä i b aega olevat küllalt“. — „K ü l l on valus! Palub vabandust k ü l l, aga . . .“ On igale lugejale selge, kuidas sellised kordumised haavavad kõrva. Ei ole kuigi raske asendada ühesugust sõna teisetüvelisega ja asi on stiililt korras; sageli võib teine korduv sõna lihtsalt ära jätta.

Vastumeelt on lugeda ka sellist sõnade kerimist: „Siin saab sõita s a a n i s ja h o b u s t e s e l j a s. Poistel on lõbu sõita h o b u s t e s e l j a s; nad ronivad neile s e l g a. Tüdrukutel meeldib jälle s a a n i s sõita“.

Sageli patustatakse „ka“ kordamisega. Näit.: „Mõnedel on ka suured sead, kes ka päris muusikat teevad“. — „Täna on viimne koolipäev, sellega siis ka lõppaktus. Palju on õpilasi kogunud saali. Ka võõraid on . . .“ Neistki kordumistest võib kergesti vabaneda. Esimeses lauses võiks teine „ka“ ära jätta; teises lauses võiks „ka võõraid“ asemel tarvitada „võõraidki“. Üldse võiks „ka“ asemel tarvitada rohkem liidet „-ki — -gi“; näit.: „k a s a a l i s on õpilasi“ — „s a a l i s k i on õpilasi“; „t u n d i s k a mehe ära“ — „t u n d i s k i mehe ära“.

Ometi ei tohi liialdada jälle liitega „-ki — -gi“, nagu teevad seda mõned: „ . . . p e a l e g i on suur vahetund, võib veidi h i n g e g i tõmmata“; „p e a g i kaovad n e e d k i, ja jälle on koolimajas haudvaikus“; „k a t s u s i n g i vahel k ö r v a l e g i minna“.

Mõnel õpilasel ei kordu küll ühesugused väljendised väga ligistikku, kuid halb on seegi, kui neid esineb mitu korda ühes kirjutises. Nii tarvitab üks õpilane neljaleheküljelises töös neli korda väljendit „No küll . . .“: „N o k ü l l on rahvast täis teinel!“ — „N o k ü l l on palju kohvreid ja pakke inimestel!“ — „N o k ü l l on aga cdevad . . .!“ — „N o k ü l l sadas!“ — Muide, see venelaadiline „no“ ei sobiks üldse tarvitamiseks; seda valusam on veel kõrvale, et nii sageli kordub.

Mida uudsem ja erinevam sõna, seda vähem peab see kirjutises korduma; alati-tarvita-

tavate sõnade puhul ei paista kordumine nii palju silma ega haava kõrva.

2. Sõna „nii“ liialdus ja ebakohasus. Sõna „nii“ tuleks tarvitada lauses sel puhul kui on võrdlemiseks midagi vastu seada; muidu ei ole „nii“ tarvitamisel mõtet. Näit.: „Ringijuhid käivad edasi-tagasi n i i tõsiste nägudega, suured poognad paberit käes“. — „Nad on n i i kohmakad ja kartlikud“. — „Sel päeval oli ilm n i i ilus“.

Loomulik „nii“ oleks järgmises lauses: „Tütarlaps oli n i i rõõmus, kui oleks talle kümme kiitust kingitud“. — „Ega asi polegi n i i hull, kui sa arvad“. — „Ta sai n i i kurvaks, nagu oleks ta kaotanud oma vanemad“.

3. Ebaloomulik liialdus. Mõni puhub iga pisema kui fakti haruldaselt suureks. Toon näiteid selle tõenduseks ühe õpilase kirjatööst: „On ka näha õige palju õ p e t a j a i d; need käivad edasi-tagasi ja vaatavad korra järele“. (Kunas on saalis korda pidamas „õige palju“ õpetajaid!) — „Koolis on k ö v a kord, et vahetunnil õppida ei tohi. Aga sellest keelust lähevad k ö i k õpilased üle“. — „K o l e imelik küll: söögisaal on korraga klassiks muutunud!“

Väga kõneluse puhul võiks kuidagi leppida vaheleloobitavate liialdustega, nagu: v ä g a, k o l e, h i r m u s, p ö ö r a n e, m ä ä r a t u j n e. kuid kirjas heidetagu ometi stiilile armu.

Aug. Raud.

„T.T.G.“ toimetus 1931./32. õ.-a.

Oma koosolekul, mis järgnes pärast seda, kui Õpilaspere esindus oli kinnitanud toimetuse liikmed, jaotas „T.T.G.“ toimetus omavahel kohustused järgmiselt: pea- ja vastutav toimetaja koolijuhatus ja politsei-peavalitsuse ees õp. Aug. Raud; abi E. Jaska; tegev toimetaja A. Hurt; foljetoni-osa korraldaja ja tellimiste koondaja vanemais klassis T. Linde; illustratsioonide-ala korraldaja L. Raba; sõnakunsti toodete korraldaja M. Suits, Õpilaspere ja ringide teadete korraldaja E. Madrats; koolielu tänapäeva ala korraldaja ja tellimiste koondaja nooremais klassis V. Märtin; talituse juhataja V. Käppa.

Samal koosolekul sõeluti pikemalt läbi ka küsimust, kuidas ajalehe sisu tõsta huvitavuseks, ja otsustati koos Kunstiringiga korraldada kaaneilustise võistlus.

Dr. Hellmuth Weiss.

Praegu õpivad III klassid vanimat eesti kirjandust. Seepärast ei peaks olema huvituseeta tutvuda esimese eestikeelse trükitud raamatu (Wanradt-Köll'i katekismus a. 1535) leidjaga, dr. Hellmuth Weiss'iga (ülal), ja raamatuga (paremal), mille kaane täitematerjaliks oli esimese eestikeelse raamatu 11 lehte.

„Olioni“ klišeed.

Raamat, mille kaanetäiteks oli vanim eesti trükitud raamat.

Neistsinaseist lahkunuist.

1927. a. VIII lend.

(järg)

Läinud ajalehe-aastal jäime peatuma kaheksandas lennus Henriette Tedre ja Johanna Tigase vahele. Järelikult tuleb nüüd mälestuste sõela võtta viimane ja siis edasi minna.

Johanna Tigane (V-b) — blond, sirge, sümpaatlik tütarlaps. Viisakas, korralik. Keskmiselt õpinguid sooritav. Viibis lühemat aega meil, seepärast ka nende ridade kirjutajale vähe tuntud. Muljed tast ometi kõigiti head.

Leida Tigane (V-a) — Tartu alalinnast — Aleksandri, Turu, Aida tänavate rajoonist. Väike, lahja tüdruk, valkjastõmmu näojumega, loomulikkude šatään lokiidega, pealt näha ennem väsinud kui värske ilmega, küllalt lodevate liigutustega, rõivastatud rohkem hoolimatult kui tipp-topp. Rahuseisukorras aeglase jutuuga, kalgipoolse hääletäämbriga, igatahes naiselikest häälevarjundeist vaba. Hartsarti sattudes aga päris nobedajutuline, kõva-

hääleline, hoogne, ohjeldamatu. Välimus ja üldolemine ei võinud temast ennustada midagi isearalikkku. Ometi oli ta omaette karakter. Tema sisemuses oli paljugi, mis tegi ta teiste hulgas erinevaks. Kõigepealt oli tal nappu.

Mõtte masinavärk ringles libedasti, millele peatumatut inertsit lisandas mingi nägematu suurediameetriline hooratas. Kui see hakkas funktsioneerima, siis oli raske pidurdada Leida Tigase avaldiste-linti, mis paiskas kui kinoaparaadist vahelduvaid kujutisi kuulaja hingeekraanile. Reageerimisvõimed olid haruldaselt reguleerunud. Vastulöögid sõnadeduellis *õi kogulahingus ei lasknud kunagi talle ligi pääseda vastase rapiiril. Iga sõna peale, mida L. Tigane kuulis, oli tal varuks vastav fraas, kõnekäänd, aforism, kuigi igaüks neist polnud pesuehtsalt raffineeritud. Kalduvusi vulgaarsusele L. Tigases ikka oli, samuti kui temas oli tugevasti ironia-soont ja -joont. Följetonisti-

kuks fraseerimiseks oli tal andi, mida segas aga jälle ta loomuses varitsev, labastav üleaisalöömine. Teatava taltsutamistreeningu sooritamisel oleks see varjukülj temast muidugi võõrdunud, kuid selle protseduuri läbiviimiseks oli L. Tigase natur liiga läbematu. Ja nii jäi L. Tigane ikka L. Tigaseks, nagu ta on L. Tigane ka praegu: elukoolgi ei ole temas teinud silmanähtavat ümberkorraldust. Iseenesest mõista oli ta V-a klassi löögirühma tulipäid. Teisest küljest vaadatuna oli see tüdruk kui nõtkes kass, kes pugest igast mulgust läbi ja langedes kukkus ikka jalgadele. Koolielu hädadele ta ei mõtelnudki reageerida — need olid temale nagu „päivlik“ leib; mis sellest, et sel leival oli harutihti man mõrkjas turbaleiva maik; leib ikka leib, peaasi kui toidab. Õpingud — null tähelepanu, nael põlgust; need pidid minema iseenesest ja läksidki. Kooli-organisatsioon — alati kohal kui „akutant“; juhatustes ja mujal; protokoll protokollile järele aina lendas; ja kui teiste allkirju otsis revident neist asjata, siis Tigase allkiri oli ikka all kui viis kopikat. Esinduse liige oli muidugi, ja mitte mõni sabasörkija, ärge mõtelge, vaid esiohvitsner, ninameeste parem käsi. Ja nii see elukene libises tal selles sopilises majas, kuni viimati L. Tigane leidis enda „vilistrite“ nimestikus. Ent sealgi oli ja on L. Tigane ikka oma kohal — samatoimeliselt nagu oli koolis. — Elu ei viinud teda mitte egiptuse lihapottide, vaid „Looduse“ haraliste „LUB'i“ ja „Krooniste romaanide“ ladumismasinat manu, kus ragistab terasest alfabeedistikus, valab ja kõrvutab ridu, kuni valmib neist tinane raamat, millest tehakse juba teisel — Mattiesen'i sinkjasmustade masinahiiglaste käppade vahel — paberine raamat. Kuid see viimane protseduur pole enam L. Tigase mure.

Laine Tiiman (V-a) — Laiuselt, au-

väärt talunik-seltskonnategelase tütar. Blond, lüheljas, ümmarvormiline, mõõdukate dimensioonidega. Ta füüsilises kui ka vaimses isikus avaldus mingisugune pehmus, mugavus. Vaikne, vaikne, kelle olemasolu kunagi ei kuulnud, vaid ainult nägid. Rääkis imeaeglaselt, tasase, sonoorse häälega, mis venis nagu villane köis, kui selle ots oli leitud; pidid taltsutama oma rutulisuse, kui oli vajadus teda kuulata; välk-küsimustele reageerimiseks oli ta liiga aeglane. Oma süütu, otsese, lihtsa olemuse ja sümpaatliku natuuri kõrval oli ta silmapaistvaks tunnuseks just ta aeglus. Seepärast krooniline hiljuja: koolitöö jaotus oma minutilise täpsusega ei sobinud kuidagi ta seesmise tempoga. Aeglus viis ta harutihti koomilistesse situatsioonidesse. Kord oli inglise keele klassitöö — ühetunniline. Laine Tiiman'il puudus sullepea, puudus sulg. Kui salamärkide abil sai teistelt õpilastelt pikapeale sulle, hiljem pliatsi, oli tarvis siduda sulg pliatsi otsa. Puudus aga lõng sidumiseks. L. Tiiman hakkas siis kleidi „toodilt“ harutama lõnga. Saanud sealt lõngajupikese, kulus aega ka sulle sidumiseks. Kui kõik ettevalmistused niiviisi olid tehtud ja sulg lähenes juba tindipotile, helises kell, ja Tiiman pidi andma nõudlikule õpetajale ainult tühja paberi. Ja tühja paberi andis L. Tiiman mituigi korda ära õpetajale, tänu vaid oma aeglusele. Ometi teda armastati, sest ta oli oma aegluses siiski huvitav; oli huvitav ja hea tüdruk; ka polnud ta andetu tüdruk. — Lõpetanud kooli mõtles, mõtles, kuhu minna, kuni astus Kehtna majapidamise-kooli. Tegi sellegi kursuse läbi. Kas peab mõnda ametit, ei tea, kuid kuuldavasti tahtvat isa talle osta talu, ja seal on tal aega küllalt õiendada tasa ja taru oma asju. Õnn kaasa, armas, vaikne Laine Tiiman!

Alter ego.

Kooli elu.

Pilk äsjasele.

Juba tükk aega on möödunud esimestest koolipäevadest ja koolimajas võib ringi kõndida õige rahuliku südamega; ei tarvitse nimelt enam karta, et sind iga nurga taga varitseb hädaoht mõne tormava tütarlapseparve näol, kes suure jooksuga oma klassi ja kohtadele enam ilma ega maad tähele ei pane. On nähtud palest palgesse kõiki uusi ja vanu õpetajaid ja tehtud kiitvaid ja laitvaid otsusi nende kohta.

On isegi läbi suurem osa valimiseelseid palavikke ja valimis-aegseid torme ja meie kõik saame varsti näha, kas me tegime õieti, kui andsime oma hääle sellele ja mitte teisele. Ja kas me mitte ei peaks kätte võtma ja laskma lahti need alulvalitud ja nende ase-

mele otsima uued ja hüllemad (ärge vihasatagu, viimane sõna on tarvitatud ainult kõnekäänuna), nagu seda on tehtud mõnel eelmiselgi aastal ja nagu selleks tänavu andis eeskuju Kirjandusring, korraldades nädal pärast avakoosolekut, kus ei tea missugusest rumalast vaimustusest aetud koosviibijad tegid niisuguse sammu, et valisid Ringi juhatuse pea-aegu ainult ühest klassist, uued valimised, mis, nagu seni aru saada, on andnud kõigiti rahuldavaid tulemusi. Nii et õnn kaasa Kirjandusringiga!

Kuid, tulles veel natukeseks tagasi selle avakoosoleku juure, tahaksin öelda, et see oli üldse üks väga huvitav kraam, eriti see referaat säääl, mis kandis päälkirja „Oma silm on kuningas ehk kirjandus ja majandus“ ja millest

mina, tänu härra referendi väga arusaadavatele seletustele ja tabavatele näidetele, aru sain, et kuld on kõige kurja juur ja iga arusaaja inimene peaks katsuma seda maailmast ära hävitada.

Muide on läinud kolme koolinädala kohta veel oelda, et esimene osa möödus eesti nädala ja näituse tähe all. Käisime paraadil, kuulasime härra majandusministri ja teiste tähtsate härrade tarku kõnesid ja marssisime mitu hääd tundi ringi porises näituseaias.

Pääle kõige muu aga korraldati päevakohane aktus ka meie koolis, millest ligemat ülevaadet anda siin oleks mõttetus, kuna keegi seda nagu nii ei loeks. Peab ainult ütleva, et kõnelesid härra Joh. Aavik (härra Kant'i asemel, kes kõnelema pidi, kuid kes jäi millegipärast ilmumata) ja härra F. Laarens; esimese kõne keerles mõtte ümber: eestlastele rohkem isamaalist meelsust!, ja teine soovitas kindla majandusliku aluse loomiseks rohkem kokkukohalikkust ja suuremat lugupidamist oma maa saaduste vastu.

V. M.

T. T. G. Õpilaspere esindus 1930./31. õ.-a.

I-a: Loreida Ahas, Alide Ottas; I-b: Linda Lanter, Helgi Peep; I-c: Kaisa Renn, Salme Juudas; II-a: Elsa Matsen, Alma Parmson; II-b: Roosi Nagel, Helgi Puusepp; II-c: Heljo Jaik, Linda Steinbach; IIIa: Salme Anso, Kadri Triik; III-b: Maie Kimmel, Aino Kүүts; III-c: Alone Rothberg, Elsa Toom; IV-a: Linda Juksaar, Terna Linde; IV-b: Leida Päärend, Helene Valdin; IV-c: Linda Adojaan, Laine Koni; V-a: Hele Lüüs, Niina Ratasep; V-b: Almeta Lumi, Virve Märting; V-c: Hilja Juudas, Leida Vanak.

T.T.G. Õpilaspere esinduse tegevusest.

T.T.G. Õpilaspere on peale hakanud oma tegevusega. Nii on peetud kaks esinduse koosolekut uue koosseisuga.

Esimese koosoleku päevakorras oli esinduse juhatare, revisjoni-komisjoni ja kohtunike valimised. Esinduse juhatajaks valiti N. Ratasep (Va), abiks L. Koni (IVc), sekretäriks A. Lumi (Vb), esimeseks abiks E. Matsen (IIa) ja teiseks abiks L. Adojaan (IVc).

Revisjoni-komisjoni valiti M. Virks (IVc), H. Juudas (Vc) ja A. Parmson (IIa).

Õpilasp. kohtunikeks valiti: M. Lomp (Vb), E. Madrats (Vc) ja H. Suubi (Va).

Järgmisel koosolekul kinnitati „T.T.G.“ toimetuse liikmed ja säeti üles Õpilasp. vanema kandidaadid.

Õpilaspere vanema kandidaadeks said Niina Ratasep Va, Almeeta Lumi Vb ja Heldela Suubi Va.

T.T.G. Õpilaspere vanema valimistest.

19. septembril saabus päev, millal toimusid T.T.G. Õpilaspere vanema valimised. Vali-

misruumiks oli joonistuseklass, mille tahvliel olid kirjutatud kandidaatide nimed: N. Ratasep (Va), A. Lumi (Vb), H. Suubi (Va). Valimised algasid kell 13 ja kestsid kella 18-ni. Kord oli eeskujulik, sest õpilasi lasti osade kaupa valimisruumi, ja alles siis, kui eelmised valijad lahkusid, pääsid uued ruumi.

Kell 18 algas häälte lugemine. Õpilaspere vanemaks sai **Niina Ratasep (Va)** 266 häälega.

Üldiselt võeti valimistest elavalt osa; valimas käis 90,6% õpilaste üldarvust. Klassidest käis õpilasi valimas:

Ia — 92,5%, Ib — 94,4%, Ic — 57,5%,
IIa — 97,8%, IIb — 88,6%, IIc — 92,5%,
IIIa — 72,4%, IIIb — 79,4%, IIIc — 100%,
IVa — 100%, IVb — 100%, IVc — 93,3%,
Va — 100%, Vb — 93,8%, Vc — 96,8%.

T.T.G. Õpilaspere esinduse koosolek 24.IX 31.

Koosoleku tähtsaimaks küsimusiks olid esinduse uue juhataja valimine ja Õpilaspere valitsuse kinnitamine.

Valimise tulemusena sai esinduse juhatajaks Laine Koni IVc ja esinduse juhataja abiks Helene Valdin IVb.

Õpilaspere valitsus, mille nimekirja esitas Õpilaspere vanem N. Ratasep, kinnitati esinduse poolt ühel häälel koosseisus: üldharidustöö juht: Leida Päärend IVb; ringide juht: Hele Lüüs Va; korraldaja: Almeta Lumi Vb; varavalvur: Endla Madrats Vc; valitsuse sekretär: Linda Adojaan IVc.

Kohalalgatatud küsimusist võik mainida karistusmooduse leidmise küsimust esinduse koosolekuil põhjuseta puudujatele ja hiljaksjääjatele.

Kirjandusringi avakoosolek 10.IX 31. k. 17.

Päevakorras oli: 1) avamine, 2) õp. hr. J. Kimmel'i referaat: „Oma silm on kuningas“, 3) möödunud aasta tegevuse aruanne, 4) valimised, 5) läbirääkimised.

Referaadi ja aruande ettekandmise järele valiti Ringi juhatusesse: S. Vanamb Vb, N. Ratasep Va, A. Hurt IVa, M. Suits Vb ja A. Lumi Vb. Kandidaatideks jäid: V. Märting Vb, E. Kipasto Ia, E. Lomp Vb ja M. Lomp Vb.

Revisjoni-komisjoni valitakse H. Lüüs Va, V. Tekkel Vb, L. Juksaar IVa, kandidaat A. Kalju Vb; õpetajasliige hr. A. Raud.

Raamatukogu juhatusesse said: A. Anslang Vb, V. Märting Vb, L. Schlossmann Vb; kandidaat M. Lomp Vb.

Liikmemaksuks määrati 30 s. aastas.

Kirjandusringi koosolek 17.IX.31. k. 17.

Sel koosolekul toimus teiskordne juhatare valimine. Endine juhatus lahkus, kuna eelmisel valimisel juhatusesse pääsis ainult vanemate klasside õpilasi. Valimine korraldati uue süsteemi järele.

Uue juhatuse koosseis: A. Hurt IVa (juhataja), E. Lomp Vb (juh. abi), E. Toom IIIc (laekur), E. Madrats Vc (kirjatoimetaja), H. Puusepp IIB (kirjat. abi).

Kirjandusringi käesoleva aasta tegevuskavas on: huviõhtud, referaadid, kirjanike mälestusõhtute pühitsemine, keelesektsooni-, luule-rütmika- ja deklamatsiooni-tunnid, vaidluskoosolekud, novelliõhtud, kirjanduslikud kohtud, lemmikteose ankeedi korraldamine, Ringi aasta-päeva pühitsemine. Kirjandusringi korraldusel algavad jälle soome ja vene keele tunnid. Pr. L. Reiman'i juhatusel hakkab töötama draamagrupp; õpilasile võimaldatakse hinnalandusega pääseda „Vanemuisesse“ etendusile.

Uudisena korraldatakse tänavu ka luuletis-võistlus.

Samuti on liikmeil kasustada raamatukogu liikmekaarti ettenäitamisel.

Muusikaringi avakoosolek 16.IX 31. k. 17.

Päevakorras: 1) avamine, 2) õp. prl. T. Jakobson'i referaat: „Reisimuljeid Varssavist ja Praagast“, 3) aruanne, 4) valimised, 5) läbirääkimised.

Kuulatakse ära referaat ja aruanne ja asutakse juhatuse valimisele. Uude juhatusse valiti: L. Lesta Va (juhataja), M. Epler (abi), H. Hansson IVc (kirjatoimetaja), H. Säga Ia (kirjatoimetaja abi), H. Sika IIC (laekur); õpetajasliikmeks prl. T. Jakobson, ja hr. P. Konsap. Revisjoni-komisjoni valiti F. Mikk Vb, E. Krupp IVa ja A. Parts Vc; õpetajasliige hr. D. Koppel.

Ringi tegevuskavas on klaveri- ja viulitunnid, samuti jätkub laulukoori tegevus.

Liikmemaksuks määrati 30 snt. aastas.

Spordiringi avakoosolek 18.IX kell 16.

Kavas oli: 1) avasõna, 2) pr. L. Ploompuu-Haamer'i referaat: „Sporditüdruk“, 3) eelmise aasta aruanne, 4) valimised.

Ära kuulnud referaat ja aasta aruanne, valiti juhatusesse: juhatajaks M. Vassil IVa, abiks L. Weidemann Va, kirjatoimetajaks A. Rothberg IIIc, abiks J. Oinas IIC, laekuriks M. Rästa IIIa; õpetajasliikmeiks: prl. M. Treier ja pr. L. Ploompuu-Haamer. Revisjoni-komisjoni valiti E. Adamson Vc, A. Parmson IIa ja E. Matsen IIa; õpetajasliige hr. E. Kimmel.

Kergejõustiku kursused on Spordiringi korraldusel alanud; kahe nädala pärast tuleb kursustel võistlus.

Kunstiringi avakoosolek 14 IX 31.

Kavas: 1) avamine, 2) ref. „Kunst ja rahvuslus“ hr. J. Püttsepalt, 3) aruanne, 4) valimised.

Valimiste tagajärjed: juhataja Juta Otsason IVa, abi Elmire Mannä IVc, sekretär Kadri Triik IIIa, sekr. abi Hilja Tõnisson IIIa,

laekur Loreida Raba IIIa; õpetajasliikmed: hr. J. Püttsepp ja hr. A. Wöhrmann; revisjoni-komisjon: Laine Koni IVc, Meta Vassil IVa, Elfriede Kippasto Ib; õpetaja hr. F. Laarens.

Enesekasvatuseringi avakoosolek 22. IX 31.

Päevakorras oli: 1) prl. S. Pruuden'i referaat aine üle „Mälu otstarbekohasest kasustamisest“, 2) läinud aasta tegevuse ülevaade, 3) valimised, 4) läbirääkimised. Enesekasvatuseringi juhatusesse valiti järgmised õpilased: Alm. Lumi Vb (juhataja), S. Prakson Vb (juhataja abi), M. Kimmel IIIb (laekur), M. Sarv Ila (kirjatoimetaja), J. Parik Ila (kirjat. abi); õpetajasliikmeks valiti prl. S. Pruuden. Revisjoni-komisjoni valiti hr. J. Konks ja L. Juksaar IVa, L. Lõhmus IIa.

„T.T.G.“ kaaneilustiste võistlused.

Esmaspäeval, 21.IX.31. kell 19 toimus Kunstiringi poolt korraldatud Õpilaspere ajakirja kaaneilustise võistlusele sisseantud tööde hindamine. Hindajaiks olid: Kunstiringi õpetajasliige hr. J. Püttsepp, Ringi juhataja J. Otsason, ajakirja peatoimetaja Aug. Raud, Õpilaspere vanem N. Ratasep ja veel mõned Kunstiringi juhatuse liikmed.

Kavandeid oli sisse antud arvult 10. Esimese auhinna vääriliseks tunnustati varjunime „Triinu“ all sisseantud töö (käesoleva nri kaas), teise auhinna vääriliseks „Kaan“ märgusõna all esitatud tööd.

Esimese auhinna saajaks osutus Lilli Käär IVc, teise auh. saajaks Elise Miitra IIIa, kolmanda auhinna saajaks Elmire Manna IVc.

Enamik töist olid viimistlematud; ka auhinnatud töid saab tarvitada ajakirja kaane ilustiseks vaid teatavate puuduste kõrvaldamisel.

Üldiseks paheks osutus aga ebaoriginaalsus. Oli võetud motiive siit-sealt, millised kombinatsioonid ei anna midagi uut.

Nii oli rikkunud oma töö ära Mall Sarv. Alumine osa vägagi huvitav ja originaalne, tähtede asetuskorraldus rahuldav, ent šokeerivalt mõjus mingisuguse tõusva päikese ketas, mis on muutunud juba nii šablooniliseks.

Kuigi kaheldakse „—a—“ töö originaalsuses, leiab see tugevat poolehoidu, kuna on küllalt kohane ajakirja kaaneks. Mõlemaile eelmaintuile otsustati tööd tagasi anda viimistlemiseks.

„H. K.“ töö on ju üpris rahuldav, ent tähtede asetuskorraldus jätab soovida.

Liiga kirjuna ja ebasobivana kaaneilustiseks tundus Anette Vannus'e töö.

„Helgal“ oli teksti asetuskorraldus huvitav ja omapärane, tööd tervikuna võttes aga ei ulatunud palju üle rahuldava.